

**Національний університет
“Одеська юридична академія”
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«Етичні засади діяльності психолога»

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
Психологія	Перший (бакалаврський) рівень	Денна/заочна	3	6	3

Викладачі навчальної дисципліни	<p>Третякова Тетяна Миколаївна, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат політологічних наук, доцент</p> <p>Кононенко Анатолій Олександрович, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат психологічних наук, доцент</p> <p>Одеса вул. Академічна, 9 каб. 28</p> <p>контактний телефон: +380-050-655-54-57</p> <p>контактна електронна адреса: e-mail: sociology1@onua.edu.ua</p>
---------------------------------	--

Короткий опис навчальної дисципліни	<p>Навчальний курс «Етичні засади діяльності психолога» займає важливе місце в становленні і розвитку професійної культури здобувачів вищої освіти - психологів. Він пояснює та обґрунтовує роль моральних цінностей і психологічних регулятивів в житті людини і суспільства, дає практичні рекомендації нормативного регулювання суспільних відносин. Значення курсу обумовлено зростаючими вимогами до формування гуманістичних ідеалів і переконань, підвищення ролі моральних засад у професійній діяльності працівників соціономічних професій.</p>
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	<p>Основна мета навчального курсу – оволодіння студентами в теорії і на практиці головними етичними принципами роботи психолога в різних сферах діяльності; формування високоморальної особистості, що володіє психологічними навичками конструктивного спілкування.</p> <p>Досягненню даної мети служать наступні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) засвоєння основ психологічно грамотного спілкування з людьми, зокрема в рамках здійснення психологічної практики; 2) глибоке осмислення і застосування в професійній діяльності «Етичного кодексу психолога»; 3) володіння професійним етикетом психолога та свідоме його виконання.
----------------------------	--

Мова викладання	Українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	20	24	46	90
Заочна форма	6	4	80	90

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання :
ПРНА02	Демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
ПРНА03	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.
ПРНК05	Демонструвати навички командної роботи у процесі вирішення фахових завдань
ПРНА01	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
ПРНА04	Розуміти важливість збереження здоров'я (власного й навколишніх) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії
ПРН304	Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
ПРНК04	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
ПРНУ05	Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту.
ПРНК03	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення курсу цієї навчальної програми здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРНА02 ПРНА03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНК04	Визначати основні властивості особистості, психологічні механізми детермінації її поведінки, використовуючи етичні категорії та принципи	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування

ПРНК05 ПРНА03 ПРНА04 ПРН304 ПРНК03	Визначати морально-етичні вимоги до професії практичного психолога та і дотримуватись їх під час професійної діяльності	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК04 ПРНА01 ПРН304 ПРНА04 ПРНУ05	Орієнтуватися у різноманітних теоріях щодо готовності практичного психолога до професійної діяльності, знати і використовувати обов'язки і права практичного психолога, вимоги до професійної етики	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНК04 ПРНК03 ПРН304 ПРНК05 ПРНА01	Здатним дотримуватись етичних засад професійного спілкування психолога та здійснення психодіагностики	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРНА 03 ПРНА 02 ПРН304 ПРНА03 ПРНК05 ПРНУ05	Дотримуватись етичних стратегій професійного втручання, враховувати індивідуальність, неповторність, внутрішній потенціал особистості при здійсненні психологічного консультування та психокорекції	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування
ПРН304 ПРНА04 ПРНА03 ПРНК05 ПРНУ05 ПРНК03	Дотримуватись етичних вимог до проведення психотерапії та психологічного тренінгу	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, (год., форма навчання (ф/н))
Тема 1.	Вступ до предмету «Етичні засади діяльності психолога»	ПРНА02 ПРНА03 ПРНА01 ПРНК04	2/2/4 (денна ф/н) 2/2/8 (заочна ф/н)
Тема 2.	Морально-етичні вимоги до професії практичного психолога.	ПРНА02 ПРНА03 ПРНК05 ПРНА01 ПРНК04	2/2/4 (денна ф/н) 2/2/8 (заочна ф/н)
Тема 3.	Особистісна готовність практичного психолога до професійної діяльності	ПРНК04 ПРНА01 ПРН304 ПРНУ05 ПРНА04	2/4/6 (денна ф/н) 0/0/8 (заочна ф/н)
Тема 4.	Обов'язки і права практичного психолога. Професійна етика	ПРНК04 ПРНА01 ПРН304 ПРНА04	2/2/4 (денна ф/н) 0/0/8 (заочна ф/н)
Тема 5.	Етика спілкування у роботі практичного психолога	ПРНК04	2/2/4 (денна ф/н)

		ПРНК03 ПРН304 ПРНК05 ПРНА01	0/0/8 (заочна ф/н)
Тема 6.	Етичні засади здійснення психодіагностики	ПРНК04 ПРНК03 ПРН304 ПРНК05 ПРНА01	2/2/4 (денна ф/н) 0/0/8 (заочна ф/н)
Тема 7.	Етичні засади здійснення психологічного консультування	ПРНА 03 ПРНА 02 ПРН304 ПРНА03 ПРНК05	2/2/6 (денна ф/н) 0/0/8 (заочна ф/н)
Тема 8.	Етичні засади психокорекційного напрямку роботи психолога	ПРНА 03 ПРНА 02 ПРН304 ПРНА03 ПРНК05	2/2/6 (денна ф/н) 0/0/8 (заочна ф/н)
Тема 9.	Етичні засади здійснення психотерапії	ПРН304 ПРНА04 ПРНА03 ПРНК05 ПРНУ05 ПРНК03	2/2/4 (денна ф/н) 0/0/8 (заочна ф/н)
Тема 10	Етичні вимоги до проведення психологічного тренінгу	ПРНА02 ПРН304 ПРНА04 ПРНА03 ПРНК05 ПРНУ05 ПРНК03	2/4/4 (денна ф/н) 2/0/8 (заочна ф/н)

Список основної літератури	<ol style="list-style-type: none"> 1. Колтунович Т.А. Етичний кодекс психолога: Навчальний посібник. – Чернівці: ЧНУ, 2007. – 232с. 2. Городнова Н.М. Кабінет психолога в системі освіти. – К.: Шк.. світ, 2009. – 128 с. (Бібліотека "Шкільного світу"). 3. Гриценко Л.І. З досвіду роботи регіональних психологічних служб із формування здорового способу життя в учнівській молоді: Методичний посібник / О.М.Сироватко, Н.М.Городнова та ін.; За наук. ред. І.І.Цушка. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 384 с. 4. З досвіду роботи психолого-медико-педагогічних консультацій України. Посібник. / Упорядники: А.Г. Обухівська, Т.Д. Ілляшенко. / Кам'янець-Подільський; ПП Мошак М.І., 2008. – 208 с. 5. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України./ Упоряд. В.Г.Панок, І.І.Цушко, А.Г. Обухівська – К.: Шк. світ. 2008. – 256 с. 6. Ілляшенко Т.Д. Чому їм важко вчитися? Методичний посібник, присвячений питанням психо-лого-педагогічної допомоги молодшим школярам із труднощами у навчанні. – Київ: „Видавництво „Початкова школа”, 2003. – 128 с. 7. Ілляшенко Т. Інтеграція дітей з особливими освітніми потребами у загальноосвітній школі //Соціальний педагог. – 2009. – № 5. – С.26-35 8. Максименко С.Д. Розвиток психіки в онтогенезі: [В 2 т.]. – К.: Форум, 2002. – Т. 1– 319 с.; Т. 2. – 335 с.
----------------------------	--

9. Науково-методичні засади діяльності психологічної служби: Навчально-методичний посібник; В 2 т. / За ред. В.Г.Панка, І.І.Цушка. – К.: Ніка-Центр, 2005. – Т.1. – 328 с.; Т.2. – 284 с.
10. Основи практичної психології /В.Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін.: Підручник. К.: Ли-бідь. Третє стереотипне видання – 2006. – 536 с.
11. Панок В.Г., Рудь Г.В. Психологія життєвого шляху особистості: Монографія. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 280 с.
12. Психологічна служба : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, П86 В.Д.Острова та ін.]. – Київ : Ніка-Центр, 2016. – 362 с.
13. Терлецька Л. Г. Основи психодіагностики: Навч. посіб. / Л.Г. Терлецька – К. : Главник, 2006. – 144 с.
21. Технологія консультування / Васьківська С. В. – К. : Главник, 2005. – 96 с.
14. Титаренко Т. М. Кризове психологічне консультування / Т.М. Титаренко. – К. : Главник, 2004. – 196 с.
15. Тренінгові, соціально-реабілітаційні і навчальні програми із формування здорового способу життя в учнівській і студентській молоді: Метод. посіб. / Кудрявцева Ю.В., Осадько О.Ю., Гулько О.М та ін.; За наук. ред. Панка В.Г., Городнвої Н.М., Лунченко Н.В. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 180с.
16. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навч. посіб. / І.М. Цимбалюк.– К. : ВД “Професіонал”, 2005. – 656 с.: Видання навчально-реабілітаційного центру „Джерело”, 2008 – 324 с.
17. Прокопенко А.В. Психогігієна. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. 229 с.
18. Етичні стандарти для психолога. - Мадрид. Іспанія, 1987 // Питання психології. - 1990. - № 5. - С.158-162.
- 19.Етичні стандарти психолога // Американський психолог. - 01.1963 /
20. Протанская Е. С. Профессиональная этика психолога: Учеб. пособие. — СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2008.-176 с.
21. Професійний кодекс етики для психолога. Бонн, ФРН // Питання психології. - 1990. - № 6.

Інформресурси:

1. Архив психологической учебной и научной литературы My Word.ru [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://psylib.myword.ru/index.php?automodule=downloads> – Назва з екрану.
2. Библиотека с книгами по психологии [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://psychologylib.ru/books/index.shtml> – Назва з екрану.
3. Практическая психология. Книги [Електронний ресурс] – Режим доступа: https://www.koob.ru/practic_psychology/ – Назва з екрану.
4. «Психея» [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://www.psycheya.ru> – Назва з екрану.
5. Психологическая библиотека ВООКАР [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://www.bookar.info/> – Назва з екрану.
6. Психологическая библиотека Киевского Фонда содействия развитию психической культуры PSYLIB = Самопознание и саморазвитие [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://psylib.kiev.ua/> – Назва з екрану
7. Колтунович. Т.А Етичний кодекс психолога. 2007. [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://medbib.in.ua/etichnyy-kodeks-psihologa654.html>

Дотримання вимог академічної доброчесності	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ “ОЮА” визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oyua</p>
--	---

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
• доповіді та повідомлення на семінарах	25
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним курсом

Вимоги викладача:
вимоги до
відвідування занять

Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни. Написання курсової роботи.

